

In samenwerking met Cebam, Cochrane Belgium

Welk alternatief voor vitamine K antagonististen?

Klinische vraag

Is laag-moleculair gewicht heparine (LMGH), vergeleken met vitamine K antagonististen (VKA), veilig en effectief bij de nabehandeling (drie maanden) van symptomatische veneuze trombo-embolie (VTE)?

Context

Patiënten met symptomatische VTE worden in de acute fase doorgaans behandeld met niet-gefractioneerd heparine (intraveneus) of LMGH (subcutaan). Daarna volgt een nabehandeling van drie maanden met vitamine K antagonististen. Deze vereisen evenwel een nauwgezette opvolging en brengen een bloedingsrisico met zich mee. Sommige patiënten hebben contra-indicaties voor het gebruik van VKA.

Deze systematische review ging op zoek naar gerandomiseerde gecontroleerde studies die 'langdurig gebruik van LMGH' vergeleken met 'LMGH in de acute fase gevolgd door VKA' in patiënten met symptomatische VTE. De uitkomsten die werden onderzocht waren terugkeer van VTE, majeure bloedingen en mortaliteit.

Samenvatting resultaten

Er werden 16 studies, met in het totaal 3.299 deelnemers gevonden. Er werd in deze studies geen verschil aangetoond tussen LMGH en VKA betreffende zowel terugkeer van VTE (VKA: 51/1.000 vs LMWH: 42 per 1.000, 95% BI van 31 tot 58) als mortaliteit (VKA: 35/1.000 vs LMWH: 37/1.000, 95% BI van 26 tot 53). De incidentie van majeure bloedingen daarentegen

leek af te nemen bij het gebruik van LMWH (VKA: 29/1.000 vs LMGH: 15/1.000, 95% BI 10 tot 24). Hoewel, wanneer enkel studies in beschouwing werden genomen met een laag risico op vertekening (bias) bleek deze uitkomst ook niet te verschillen tussen beide behandelingen.

Opmerking

Het bewijs dat in deze review verzameld werd, is van matige (incidentie van terugkerende VTE en mortaliteit) en lage (incidentie van bloedingen) kwaliteit.

Conclusie

LMGH gedurende drie maanden versus de klassieke benadering (eerst LMGH en daarna drie maanden VKA) lijken bij patiënten met symptomatische VTE geen verschil te vertonen in terugkerende VTE of mortaliteit. Wanneer enkel studies met een laag risico op vertekening in beschouwing genomen worden, verschilt ook het bloedingsrisico niet.

Implicaties voor de praktijk

Het gebruik van LMGH lijkt een waardevol alternatief in patiënten met een contra-indicatie voor het gebruik van VKA als nabehandeling bij symptomatische VTE.

**Bert Avau, Trudy Bekkering,
Patrik Vankrunkelsven**

>> Andras A, Sala Tenna A, Stewart M. Vitamin K antagonists versus low-molecular-weight heparin for the long term treatment of symptomatic venous thromboembolism. *Cochrane Database Syst Rev.* 2017 Jul 24;7:CD002001

Weetjes

Diëten met een lage glycemische index ter preventie van hart- en vaatziekten. Er werden 21 studies geïdentificeerd. Er is geen bewijs dat een dieet met een lage glycemische index cardiovasculaire events voorkomt en er kon ook niet aangetoond worden dat deze diëten een gunstig effect hebben op cholesterol of bloeddruk. (*Clar et al., Cochrane Database of Systematic Reviews, Jul 2017*)

Laag-moleculair gewicht heparine ter preventie van veneuze trombo-embolieën in patiënten met immobilisatie van de onderste ledematen. Uit acht studies blijkt dat profylaxe met LMGH de incidentie van diep-veneuze trombose lijkt te verminderen en het aantal symptomatische VTE's kan verminderen. Er is waarschijnlijk geen effect op het aantal pulmonaire embolieën. (*Zee et al., Cochrane Database of Systematic Reviews, Aug 2017*)

Compressietherapie ter preventie van post-trombotisch syndroom. Er werden tien studies gevonden. Steunkousen kunnen effectief zijn ter preventie van post-trombotisch syndroom in patiënten met een diep-veneuze trombose. (*Appelen et al., Cochrane Database of Systematic Reviews, Sept 2017*)

Duursport voor volwassenen met fibromyalgie. Bewijs uit 13 studies toont aan dat duursporten effectief lijken om de levenskwaliteit van volwassenen met fibromyalgie te verbeteren, maar ook effectief kunnen zijn om de pijn te verminderen en het lichamelijk functioneren te verbeteren. (*Bidonde et al., Cochrane Database of Systematic Reviews, Jun 2017*)

>> Raadpleeg de volledige tekst van deze Cochrane reviews via de Cebam Digital Library for Health: www.cebam.be/nl/

Het gebruik van LMGH lijkt een waardevol alternatief in patiënten met een contra-indicatie voor het gebruik van VKA als nabehandeling bij symptomatische VTE.

CEBAM wil u in deze maandelijks rubriek laten proeven van evidence-based medicine. Het Belgisch Centrum voor Evidence-Based Medicine is een onafhankelijk, multidisciplinair en interuniversitair instituut en moedigt zorgverstrekkers aan om in hun dagelijkse praktijk gebruik te maken van evidence-based medicine. Cochrane is een internationaal netwerk van onderzoekers, gezondheidswerkers, patiënten, zorgverleners en andere mensen met interesse in gezondheid. Cochrane staat voor hoge kwaliteit en betrouwbare informatie. CEBAM is de Belgische tak van deze organisatie.

U vindt de afleveringen van deze reeks gebundeld terug op

